

Nyomtatott és online sajtó

Közös sikertörténetek: szorosabbra fűzik a román-magyar gazdasági együttműködést

2021. április 9. – MTI, Krónika, maszol.ro

A magyar-román gazdasági együttműködés közös sikertörténetek sorával erősítette a két ország kapcsolatát – jelentette ki a külgazdasági és külügyminiszter pénteken Budapesten, miután hivatalában fogadta Románia gazdasági, vállalászási és idegenforgalmi miniszterét. A Claudiu-Iulius-Gavril Năsui román gazdasági, vállalászási és idegenforgalmi miniszterrel közösen tartott sajtótájékoztatón aláírták a Mátészalka-Szatmárnémeti gyorsforgalmi út létesítéséről szóló megállapodást, amely a 3. autópálya-összeköttetés lesz a két ország között. Az új szakasz 2024-ben nyílik meg. Szijjártó Péter bejelentette, hogy az időszakosan működő 10 határátkelőhely közül az eleki, valamint a dombegyházi állandó átkelést fog biztosítani. Még az idén megjelenik a kiírás a Budapest–Bukarest vasútvonal utolsó magyarországi szakaszán a második vágány kiépítésére. Lezárult az a tender is, amely lehetővé teszi a Fekete-tenger alól kitermelt gáz eljuttatását Magyarországra, mondta a tárcavezető. A rendezvényen aláírták azt a szándéknyilatkozatot is, amelyet a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Román Kereskedelmi és Iparkamara fogalmazott meg a román-magyar vegyeskamara létrehozásáról.

Mindennapokban hasznosítható sakktudás: erdélyi óvodapedagógusoknak szerveztek képzést

2021. április 10. – Krónika

Ismét megszervezte az óvodapedagógusok számára összeállított Sakkjátészótér Komplex Képességfejlesztő Programot a budapesti Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkarsága a 2021 a nemzeti újrakezdés évében, a képzést idén a járványhelyzet miatt online formában tartották. A két éve útjára indított, a tematikus évekhez kapcsolódó Sakkjátészótér Komplex Képességfejlesztő Programot célja, hogy a határon túli magyar óvodapedagógusok megismerhessék, a kisgyermekkorai nevelés során pedig a későbbiekben eredményesen alkalmazhassák is mindazokat a módszertani megoldásokat, amelyek Polgár Judit sakknagymester nevéhez köthetők. A képzésben részt vevő intézmények Sakkjátészótér eszközsomagot is kaptak, amely játékos formában ismerteti és szeretteti meg a sakkjátékot a gyermekekkel, ugyanakkor módszertani anyagot is tartalmaz az óvodapedagógusok számára.

Az online térben emlékezik a Rákóczi Szövetség a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapján

2021. április 11. – Felvidék Ma

Április 12-e a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapja 2012 óta, amikor a magyar Országgyűlés ellenszavazat nélkül döntött erről. Április 12-én arról a több mint 100 ezer felvidéki magyarról emlékezünk meg, akik a Beneš-dekrétumok következtében állampolgárságuktól, közösségüktől, vagyonuktól megfosztva, szülőföldjük elhagyására kényszerültek. A felvidéki kitelepítettekkel az első vonat 1947. április 12-én indult el Magyarország felé. A Rákóczi Szövetséget 1989-ben maguk az érintettek hívták életre. A szervezet ennek okán is erkölcsi kötelességének tartja, hogy az évfordulón minden évben méltó módon megemlékezzen az áldozatokról. Megemlékező beszédet mond Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár és Forró Krisztián, a felvidéki magyar egységpárt, a Szövetség elnöke és túlélők emlékeznek vissza.

Elhunyt Haszmann Pál Péter népművész, a háromszéki csernátoni falumúzeum nyugalmazott vezetője

2021. április 10. – MTI, Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Súlyos betegség után, életének 79. évében elhunyt szombaton Haszmann Pál Péter népművész és helytörténész, a háromszéki csernátoni falumúzeum nyugalmazott vezetője – adta hírül internetes kiadásában a Háromszék című sepsiszentgyörgyi újság. 2012-ben az Orbán Balázs díjjal, 2013-ban a Haszmann családot Magyar Örökség-díjjal tüntették ki. 2013-ban a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését adományozták részére munkája elismeréseként.

Oktatási-nevelési támogatás: megkezdődött a második kifizetési rend

2021. április 9. – Krónika

Megkezdődött a második kifizetési rend a Szülőföldön magyarul 2019/2020-as évi program keretében benyújtott igénylések után – tájékoztatta a Krónikát pénteken a program koordinátora. Ady-Kovács-Ferenczi Noémi közölte, a kifizetések a második rendben április 9 és május 14-e között történnek minden héten, pénteken, kivéve április 30-át. Az elmúlt héten kerültek postára, tehát már úton vannak, és sokan meg is kapták, a második kifizetési rend értesítő leveleit; összesen 37 189-en. Arra kérnek mindenkit, hogy figyelmesen olvassák el a levelet, amely tájékoztat a teendőkről abban az esetben, ha valami probléma merült fel a bankszámlával/kártyával.

Revansot vett a pálfalvi előljáró – Nem tud épkezláb magyarázatot adni az iskolanév-változtatásra Zenoviu Bontea

2021. április 9. – Krónika

Teljesen természetesnek és helyénvalónak tekinti Szatmárpálfalva polgármestere, hogy magyarról románra cserélik a községhez tartozó Ombod iskolájának névadóját. Zenoviu Bontea állítja, semmi baja a magyarokkal, ellenben a lapunknak adott nyilatkozata mögül kilóg a lóláb.

Halálos fenyegetést kapott Asztalos Csaba, a diszkriminációellenes tanács elnöke

2021. április 9. – Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Asztalos Csabát a diszkriminációellenes tanács (CNCD) elnökét halállal fenyegető felirat jelent meg egy bukaresti buszmegállóban – írja a G4Media hírportál. Az ismeretlen tettes a hirdetéseknek fenntartott felületre egyebek mellett ezt írta: Halál Asztalos Csabára és a CNCD-re. Menjetek Ceaușescu után”. Az esetről beszámoló G4Media felidézte, hogy április elsején hasonló tartalmú romaellenes üzenet jelent meg a főváros egy másik buszmegállójában is. A hírportál az eset kapcsán rámutatott: az Asztalos Csabának címzett halálos fenyegetést megelőzően megszaporodtak Romániában a radikális, legionárius (az egykori román fasiszta szervezet retorikáját idéző), idegengyűlölő üzenetek, amelyek többek közt Maia Morgenstern színművészt, Raed Arafat katasztrófavédelmi államtitkárt és Klaus Iohannis államfőt vették célba.

Háromszéknek felnőtt hokicsapata, Sepsiszentgyörgynek jégcsarnoka lesz

2021. április 9. – Krónika, szekelyhon.ro

HáromSIC néven hoz létre hokiklubot a Kovászna Megye Tanácsa Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely önkormányzatával közösen – jelentette be pénteken Tamás Sándor megyei tanácselnök azon a sajtóeseményen, amelyen részt vett Novák Károly Eduárd sport-, valamint Tanczos Barna környezetvédelmi miniszter. A sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztatón Tamás Sándor elmondta, a tervek szerint idén ősszel már versenyképes felnőtt csapat áll jégre, a cél, hogy beiratkozzanak az Erste Ligába. Mivel az új klubnak új jégcsarnok is dukál, ennek megépítésére, valamint egy sportszálló létesítésére tett ígéretet Tanczos Barna, aki a Székelyföldi Jégkorong Akadémiát működtető Mens Sana Alapítvány elnökeként volt jelen a pénteki találkozón. Az RMDSZ-es környezetvédelmi miniszter ugyanakkor kihangsúlyozta, céljaik közt szerepel az is, hogy a Sepsiszentgyörgy önkormányzata által elindított és sikeresen működtetett, Bevezetés a sportba elnevezésű programot egész Székelyföldre kiterjesszék.

Magyarországi választások: adatfrissítési kampányba kezd az Eurotrans Alapítvány

2021. április 9. – maszol.ro

Ha a magyar állampolgársággal rendelkező romániai magyarok aktuális személyi adataikkal szerepelnek a magyarországi választási névjegyzékben, és regisztrálnak a választásokra, ők is részt vehetnek a 2022-es magyarországi választásokon. Az RMDSZ és az Eurotrans Alapítvány segít az adatfrissítésben és a választási regisztrációban. Pénteki közleményében az alapítvány emlékeztetett: a választásokon azok a magyar állampolgárok vehetnek részt, akik a magyar állam nyilvántartásában aktuális személyi adatokkal szerepelnek. Ha az állampolgárság megszerzése óta a szavazó házasságot kötött, gyermeke született, elvált, nevet változtatott, változott a lakcíme, elhalálozás történt a családban, vagy bármilyen más okból kifolyólag módosultak az adatai, az Eurotrans Alapítvány segítségével kérvényezheti a változások névjegyzékbe vételét, ezt követően pedig a választásokra történő regisztrációt is.

Negyedéves beszámolót és terepszemlét tartott Nagyváradon Cseke Attila fejlesztési miniszter

2021. április 9. – maszol.ro

Az RMDSZ kormányra lépése, illetve a fejlesztési és közigazgatási minisztérium vezetőjeként a beiktatása óta eltelt időszak munkájáról számolt be Cseke Attila tárcavezető pénteki nagyváradai sajtótájékoztatóján. A Bihar megyei RMDSZ elnöke sorra vette azokat a legfontosabb kezdeményezéseket, amelyekre miniszterként közvetlenül ráhatása van.

Anomáliák jellemzik az agrárpályázati rendszert: jól működő szövetkezeti háló nélkül kilátástalan a hazai gazdatársadalom jövője

2021. április 10. – Krónika

Az agrárpályázatok gyökeres átalakításával lehetne megmenteni a kisgazdákat, akik a járvány időszakában anyagilag még nehezebb helyzetbe kerültek. Az Erdélyi Magyar Gazdák Egyesületeinek Szövetségét vezető Hupka Félix a Krónikának elmondta: a kormány gyors intézkedéseire várnak az állattenyésztés több területén is.

Rákosi-Seiwarth Ildikót nevezték ki az országos kataszteri hivatal vezérigazgatójának

2021. április 10. – maszol.ro

Rákosi-Seiwarth Ildikót nevezték ki az országos kataszteri hivatal vezérigazgatójának. A Florin Cîțu miniszterelnök által hozott döntés péntek este jelent meg a Hivatalos Közlönyben. A kormányfő ugyanakkor leváltotta Laurențiu Blagát az országos kataszteri hivatal vezérigazgatói tisztségéből.

Idén vehette át tavalyi EMKE-díját Vass Levente

2021. április 10. – szekelyhon.ro

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezetétől a közösség érdekében kifejtett kulturális tevékenységéért, művelődési események szervezéséért tavaly kapott elismerést pénteken vehette át Vass Levente Marosvásárhelyen. Az Erdélyi Magyar Közművelődés Napja alkalmából tartott megemlékezést pénteken Marosvásárhelyen az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) Maros megyei szervezete, ahol Vass Levente átvehette az elismerést. A továbbiakban díjat kap Henter György református lelkész, Magyary Előd mecénás és Papp László római katolikus lelkész.

Magyar nyelvű dadaképző szakot indít a váradi Ady Endre Elméleti Líceum

2021. április 10. – Bihari Napló

A nagyváradi Ady Endre Líceum az egyedüli Biharban és a környező megyékben, ahol dadaképzés indul magyar nyelven. Líceumi végzettséget kínál, négy év pedagógiai tanulmány után pedig az érettségi előtt szakvizsgát lehet tenni, melynek eredményeként szakképzett dada lesz az a fiú vagy lány, aki leteszi ezt a vizsgát.

A történelem história, nem pedig hisztéria – László László a békés szilágysági magyar–román viszony elősegítéséről

2021. április 11. – Krónika

László László történész, tankönyvek szerzője, fordítója szerteágazó tevékenységgel próbálja elősegíteni a békés magyar–román együttélést. A Vincze Zoltánnal közösen írt, A romániai magyar nemzeti kisebbség történelme és hagyományai című, hat-hetedik osztálynak szánt magyarságtörténelem-könyvéből közel húsz éven keresztül generációk ismerték meg múltunk fontos eseményeit, nagy alakjait. Helytörténészként is tevékenykedik, illetve Zilahon, szörványtérsgben élve kiemelten foglalkozik a magyar–román kapcsolatokkal.

Hosszú még az út, amíg felújíthatják Nyíró József szülőfalujának titokzatos várát

2021. április 11. – Krónika

Székelyzsombor egy aprócska, nagyrészt magyarok lakta Brassó megyei falu, mely két dologról nevezetes. Az egyik, hogy a falu szülöttje Nyíró József író, a másik pedig a település fölé magasodó dombon található parasztvár, egy folyamatosan romló állapotú, titokzatos műemlék, mely felújításra vár. Lőrincz Károly-Ernő RMDSZ-es tanácsost faggatták az első lépés megtételéről.

Beruházásokat ellenőrzött Cseke Attila fejlesztési miniszter Bihar megyében

2021. április 11. – maszol.ro

Érmihályfalván az egykori Gizella-malom átalakításával létrejövő kulturális központot látogatta meg, Érsemjénben pedig az elkészült szennyvízhálózat és tisztítótelep átadásán vett részt a hétvégi Bihar megyei körútján Cseke Attila fejlesztési és közigazgatási miniszter. A

tárcavezető érmihályfalvi látogatása során elhangzott, a tervek szerint még az idén átadhatják az egykori Gizella-malom átépítése, átalakítása és kibővítése révén létrehozandó kulturális központot. A fejlesztési minisztérium 4,7 millió támogatja a beruházást, amellyel egyrészt megmenekül az enyészettől a város emblematikus műemlék jellegű épülete, másrészt megfelelő kulturális tér jön létre előadások, kiállítások megszervezéséhez és a városi civil szervezetek működésének megsegítésére.

Várat magára a kolozsvári és marosvásárhelyi színház felújítása

2021. április 12. – Krónika

Ebben az évben már nem valószínű elmozdulás a kolozsvári magyar opera és a marosvásárhelyi színház felújítása ügyében, holott mindkét épület alaposan rászorul a tatarozásra. A bukaresti kormány tavaly decemberben elfogadott programjában tétélesen szerepel a két intézményre vonatkozó vállalás. „A kolozsvári magyar színház és opera felújítása, felszerelése, bővítése és modernizálása. A szükséges összeg 15 millió euró. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház felújítása, felszerelése és modernizálása. A szükséges összeg ötmillió euró” – áll a Florin Cîțu vezette koalíciós kabinet programjában.

Most-Híd: A kompetenciák körüli káosz tanúi vagyunk

2021. április 9. – Ma7.sk, bumm.sk, Új Szó

A kompetenciák körüli káosz tanúi vagyunk - kommentálta a parlamenten kívüli Most-Híd Igor Matovič (OLANO) pénzügyminiszter tevékenységét. A párt úgy véli, Eduard Heger (OLANO) miniszterelnöknek rendet kell tennie, meg kell szabnia a hatásköröket és garantálnia kell a kormány normális működését – tájékoztatta a TASR hírügynökséget Magdeme Klára, a párt szóvivője.

Mentse a magyarságot két lépésben!

2021. április 9. – Ma7.sk

Március utolsó napján véget ért a szlovákiai népszámlálás fő szakasza, amikor elektronikusan, az interneten tölthettük ki a statisztikai hivatal kérdőívét. Az eddigi adatok alapján akár ki is gyulladhatna a veszélyt jelző piros lámpa, de szerencsére van még egy lehetőség, hogy a felvidéki magyarság számát pozitívan tudjuk befolyásolni.

Tűzön-vízen át: magyar iskolás lesz a gyermekünk

2021. április 10. – Ma7.sk

Újra elérkezett az iskolai beíratások ideje. A jövő első gyermekek életük új szakaszába lépnek, elindulnak az írás, az olvasás, a tanulás rögös, de szép útján. Nem mindegy, milyen nyelven tehetik ezt meg. A döntés a szülő kezében van. A mátyusföldi Pulen család jól

döntött, a messzi Prágából költözött haza a Felvidékre, hogy a gyermekeik magyarul tanulhassanak.

Válasszák a magyar iskolát!

2021. április 10. – Ma7.sk

Az idei tanévben 242 hazai alapiskolában 29 339 tanuló magyar nyelven alapozza meg a tudását. Ez a létszám a jövőendő elsősök beíratása során helyes szülői döntéssel, az anyanyelvi iskola választásával növelhető. Az esemény részleteiről Fekete Irénnel, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének országos elnökével beszélgettek.

A kassai Csemadok a körülményekhez alkalmazkodva sikeres negyedévet zárt

2021. április 10. – Felvidék Ma

A Csemadok Kassai Városi Választmánya a jelenlegi helyzetben sem tétlenkedett. A közösségformáló tevékenységét a koronavírus-járvány sem fékezte meg. A 2021-es esztendő első negyedévének lezárása egyben alkalom a visszatekintésre, értékelésre is. „Országos szempontból az eltelt időszak egyik kiemelkedő eseménye a népszámlálás első szakasza volt, amelynek kimenetele nagyban meghatározza a magyar közösség életének és társadalmi helyzetének alakulását a következő évtizedben. Felmérve az ügy fontosságát, valamint annak veszélyét, hogy az elektronikus formában zajló válaszadás nehézséget okozhat egyeseknek, önkénteseink telefonos ügyeletet és személyes tanácsadást vállaltak a kérdőívek kitöltéséhez a kassai Csemadok-székházban” – kezdte a Felvidék.ma tájékoztatását Hanesz Angelika, a Csemadok Kassai Városi Választmánya vezetőségi tagja.

Parlamentbe jutna a Szövetség a Focus szerint

2021. április 11. – Ma7.sk, bumm.sk

A március és április fordulóján, a Markíza televízió felkérésére, a Focus által készített közvélemény-kutatás szerint a Szövetség 5%-os támogatottsággal a parlamentbe jutna. A közvélemény-kutatás továbbra is a Hlas-SD-t hozza ki győztesként, a Focus szerint a szavazatok 22,5%-t gyűjtenék be. Jóval mögöttük végezne másodikként az SaS, 11,2%-a, majd némileg lemaradva a Smer-SD, 10,9%-os eredménnyel. Az OĽANO, a maga 9,2%-ával csupán negyedik lenne a képzeletbeli rangsorban, majd őket követi a Sme rodina (7,4%), a PS (6,2%), a KDĽ (5,7%). A Szövetség is átlépné a parlamenti küszöböt, a Focus 5%-on mérte március és április fordulóján a magyar pártot, ami 10 mandátumot jelentene.

Forró Krisztián: Biztató jelzés a Focus felmérése, de ne bízzuk el magunkat

2021. április 11. – Ma7.sk

A Focus ügynökség vasárnap publikált felmérése a parlamentbe méri a Szövetséget. Igaz, az egységes magyar párt támogatottsága éppen a küszöb megugrásához elég, kerekén öt százalékos. Forró Krisztián elmondta: „Az mindenképpen biztató jel, hogy a Szövetség a Focus szerint is képes megugorni a parlamenti küszöböt. Ez is azt mutatja, hogy a magyar választók egyetértenek a pártok egyesülésével, mivel a Focus korábbi felmérései rendre a

parlamenti küszöb alá mérték a magyar pártokat. Egyszóval az eredmény elégedettségre ad okot, de semmiképpen sem bízhatjuk el magunkat.”

Emlékezzünk közösen a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapján!

2021. április 11. – Ma7.sk

Az Országgyűlés 2012. december 4-én ellenszavazat nélkül fogadta el, hogy ezentúl április 12-e a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapja lesz. A Pázmaneum Társulás online megemlékezést tart április 12-én, az emléknapon. Történelmi visszatekintést tart Berényi József, Nagyszombat megye alelnöke. Közreműködik: Vass Virág, a Vámbéry Ármin Gimnázium diákja és Bíró Eszter, a Kodály Zoltán Alapiskola tanulója. Az emlékműsor a Pázmaneum Társulás hivatalos youtube csatornáján, illetve a Facebook oldalán tekinthető meg. Az Országgyűlés szükségesnek tartja méltóképpen megemlékezni a Beneš-dekrétumok következtében a Csehszlovák Köztársaságból kizárt, Magyarországra telepített mintegy százezres magyarságról; és támogatja olyan megemlékezések szervezését, oktatási anyagok készítését, amelyek a Felvidékről való kitelepítéssel kapcsolatosak.

Magyarország segít Szlovákiának bevizsgálni a Szputnyikot

2021. április 11. – Felvidék Ma, Új Szó

Magyarország segít Szlovákiának az általa megrendelt, koronavírus elleni orosz oltóanyag bevizsgálásában – jelentette be a külgazdasági és külügyminiszter pénteken Budapesten, miután megbeszélést folytatott Igor Matovič szlovák miniszterelnök-helyettessel és pénzügyminiszterrel. Szijjártó Péter közölte, Szlovákia azt kérte Magyarországtól, hogy segítsen az Oroszországból érkező oltóanyag bevizsgálásában. Ennek Magyarország szívesen eleget tesz, hiszen rendelkezésre áll az ehhez szükséges tudás és a nemzetközileg akkreditált laboratóriumi kapacitás – mondta. Hangsúlyozta: Magyarország nagyon szívesen segít Szlovákiának, hogy minél több szlovák ember életét és egészségét tudják megmenteni.

Látványossá tesszük ittlétünket!

2021. április 12. – Magyar Szó

A magyar költészet napja alkalmából vasárnap délután a Vajdasági Magyar Szövetség Újvidéki Városi Szervezete szervezésében megkoszorúzták Fehér Ferenc kiemelkedő vajdasági magyar költő emlékére állított mellszobrot. A költőre és munkásságára tisztelettel emlékezők ezúttal is Újvidék belvárosában, a róla elnevezett téren gyűltek össze. Vicsek Annamária, a VMSZ Újvidéki Városi Szervezetének elnöke alkalmi felszólalásában emlékeztetett arra, hogy immáron egy évtizede együtt tisztelgünk a mellszobor előtt. Megpróbált választ adni arra a kérdésre, hogy miért éppen ma, és miért éppen itt emlékezünk. Ahhoz, hogy a költészet napjának történetét jobban megértsük, mindenképp beszélni kell arról a költőről is, akinek a születésnapján ünneplik a magyar költészet napját szerte a Kárpát-medencében.

Magyarcsernye: Felújították a Roham Labdarúgóklub öltözőit

2021. április 9. – Vajdaság Ma

A Roham Labdarúgóklub öltözőinek a tatarozása tavaly ősz végén kezdődött, amikor kiderült, hogy a klub sikeres pályázatot nyújtott be a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nél. A munkálatok a napokban fejeződtek be. Tanók Tamás, a klub elnöke elmondta, hogy erre a tatarozásra már nagy szüksége volt az épületnek, ugyanis felépítése óta ilyen nagyszabású átalakításon még nem esett át. A felújítási munkálatok anyagi részét a Magyar Kormány biztosította a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-n keresztül, amely intézménynél sikeresen pályáztak és 2.000.000 forint (kb. 675.000,00 dinár) összegű támogatásban részesültek.

Önkéntes véradási akció Vajdaságban

2021. április 11. – Magyar Szó

A Vajdasági VÉRÁTÖMLESZTŐ Intézet bejelentette, hogy a mozgócsapatai az elkövetkező hét folyamán a tartomány több településén is vérgyűjtést szerveznek – írja a 021.rs hírportál. A készletek stabil szinten való megtartásának érdekében az intézet kéri az önkéntes véradókat, hogy amennyiben egészségesek jelentkezzenek a véradási akcióra. Kedden a verseci Vöröskereszt épületében 9 és 12 óra között, a nagybecskereki Baglyas helyi közösség épületében 8 és 12 óra között, míg a sídi Vöröskereszt épületében 9 órától 12 óráig lehet vért adni.

Ma kezdődött Szabadkán a közvita a bunyevác nyelv hivatalossá nyilvánításáról

2021. április 9. – Vajdaság Ma

Április 9-e és 23-a között tart a közvita Szabadka Város statútumának a módosítási javaslatáról, miszerint a város negyedik hivatalos nyelve a bunyevác legyen. A közvita minden érdeklődő polgár, egyesület, tájékoztatási eszköz részt vehet. A véleményeket írásos formában kell eljuttatni Szabadka önkormányzatához, a Szabadka, Szabadság tér 1. címre. A borítékra rá kell írni, hogy “a közvítára”. Elektromos formában a sgsekretar@subotica.rs címre várják a leveleket. A közvita kapcsán nyílt ülést is tartanak április 23-án, reggel 9 órakor a városháza nagytermében.

Versbe borult Beregszász a magyar költészet napjára

2021. április 11. – karp.in.ua, Kárpátalja

Lelkes irodalomkedvelő fiatalok versbe borították Beregszászt április 11-ére, a magyar költészet napjára. A kezdeményezésről a Facebook közösségi oldalon létrehozott csoportjukban olvashatunk. A magyar költészet napját Magyarországon 1964 óta ezen a napon, József Attila születésnapján ünnepeljük. Tarpai Zsófia, Taracközi Mirjám, Kopasz Sára és Tóth Sára egykori és jelenlegi beregszászi gimnazisták ez alkalomból több mint száz magyar versből ragasztottak szét részleteket a városban. Mindenkitől, aki idézetet talál

valahol, és van kedve azt megosztani, nagy szeretettel várják az erről készült fényképet a közösségi csoportban.

Sikeresen lezajlott a Szórványban Oktató Pedagógusok Konferenciája

2021. április 10. – Kárpátalja Ma

Idén is megrendezésre került a Szórványban Oktató Pedagógusok Konferenciája a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség szervezésében. A karanténkorlátozások miatt a KMPSZ korábbi konferenciáihoz hasonlóan ez is az online térben zajlott. A rendezvényen való részvétel előzetes regisztráció alapján történt. A konferencia témája A magyar nyelvi készségek fejlesztésének lehetőségei az online tanórákon volt. 25 fő jelentkezett be a központi Zoom-videohívásba.

A konferencia kezdetén dr. Orosz Ildikó, a Pedagógusszövetség elnöke köszöntötte a résztvevőket. Köszöntőjében visszaemlékezett a szórványprogram alakulásának időszakára.

Interaktív honismereti vetélkedő a Kárpát-medencében

2021. április 11. – karp.in.ua

A Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal tagjai és a Kárpátaljai Népfőiskolai Egyesület 5 határon át címmel online, interaktív, honismereti vetélkedőt hirdetett a külföldi értékek megismertetéséért és megőrzéséért, valamint az értéktárak bővítéséért az iskolások számára a 2020/21-es tanévben. A megmérettetésre Kárpátaljáról 8 diák jelentkezett.

Az MCC esszépályázata kárpátaljai fiataloknak

2021. április 9. – Kárpátalja

A Mathias Corvinus Collegium (MCC) Kárpátaljai Középiskolai Mentorprogram és a PricewaterhouseCoopers (PWC) Magyarország támogatásával és Buhajla József, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának főkonzulának fővédnökségével esszépályázatot hirdet 9-10-11. osztályos kárpátaljai középiskolások részére. A pályázók 3 különböző témát választhatnak, így bízunk benne, hogy mindenki megtalálja a számára megfelelőt.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. április 9. – Kossuth Rádió

Lovári nyelven köszöntötték a romákat a világhálón a Székelyudvarhelyi Caritas és a város vezetői. A főtéren sétálók kis tájékoztató táblácskába botlottak, amelyekről rövid érdekességeket tudhattak meg a romákról. Székelyudvarhelyen idén így ünnepelték a romák

világnapját. Ugyanakkor népszerű a székelyudvarhelyi kisiskolások körében a jutalmazó zsetonprogram, amely az iskolaelhagyást próbálja megfékezni a mélyszegénységben élők körében.

Több magyar vonatkozású állomása lehet azoknak a turistavonalaknak, amelyek fejlesztésére 400 millió eurót kaphat Románia. Az elképzelést Hegedüs Csilla európai alapok minisztériumának államtitkára mutatta be az Európai Bizottságnak.

Szerbiában ősztől bevezetik a duális oktatási modellt a szerbiai felsőoktatási intézmények egy részében. A cél az, hogy ne csak diplomát kapjanak az egyetemektől és főiskoláktól a fiatalok, hanem biztos munkalehetőség várja őket annak megszerzését követően.

Dunaszerdahely legfiatalabb, mindössze négy évtizedes múltra visszatekintő, ám nagyon népszerű alapiskolája Vámbéri Ármin nevét viseli. A hatévesek beíratására idén is online formában, április 14-e és 28-a között kerül sor. Az iskola eredményei magukért beszélnek és ezek tudják leginkább meggyőzni a szülőket az iskolaválasztásról- vallja az igazgató, Masszi János.

Velcsov Margit magyartanár végig kísérte a nagyszentmiklósi, illetve csanádi általános iskolai magyar tagozatának történetét egészen annak 2010-es megszűnéséig, ott tanított az egyetem utáni kihelyezésétől nyugdíjazásáig, sőt még az után is. A magyar oktatás sanyarú sorsát eleveníti fel Velcsov Margit.

Festeni jó! címmel festészeti tanfolyam indult a partiumi Székelyhídon. A képzőművészeti rendezvénysorozat célja azon középiskolások felkarolása, akik tehetségesek a festőművészet terén.

Új műsor bemutatására készül a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes. Az erdélyi tánckóston - ahogyan címe jelzi - ízelítő az erdélyi tájegységek táncaiból teljes egészében a táncosok, egyben koreográfusok ötletei alapján. Az április 13-i bemutató előtt készült összeállításunk.

Határok nélkül

2021. április 10. – Kossuth Rádió

Hogyha látnák a háborút kirobbantó hatalmasságok, azt a sok szenvedést, amin népek milliói mennek át, tudom biztosan: elmenne a kedvük a háborútól - áll Tulics Kálmán első világháborús naplójában. A kolozsvári csendőrőrmester a magyar királyi 38. honvéd gyaloghadosztály táborig bírósága jegyzőkönyvvezetőjeként járta végig Galíciát. Fényképekkel gazdagon dokumentált naplója most került elő egy kolozsvári levéltár mélyéről. A frissen megjelent kötetéről Benkő Levente történészt kérdeztük.

1860-ban még így írt Orbán Balázs a marosszentgyörgyi reneszánsz udvarházról:

„terjedelmes és erődített várkastély volt, mely most részben romban hever, részint át van alakítva”.

1870-ben Máriaffy Albert és felesége gr. Bethlen Lujza Erdély egyik legszebb késő-reneszánsz stílusú épületévé varázsolták.

A kommunizmus idején a kétszintes épületet és a hozzá tartozó 68 hektáros díszparkot államosították, mezőgazdasági vállalat székhelye lett.

A rendszerváltást követően azonban a kastély állaga teljesen leromlott. A lepusztult épületet és a park egy részét a helyi önkormányzat tíz éve vásárolta meg a Kanadában élő örökösöktől.

A kastély teljes körű felújítása három éve kezdődött és lassan a befejezéshez közeledik. A műemlék épületben közösségi, kulturális és turisztikai központot hoznak létre, a kastélyudvart pedig rendezvény-parkká alakítják – mondta Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere.

A világon szinte egyedülálló szellemi - kulturális örökséget hagytak az utókorra a „Selmeci diákhatárok”. Eredetük az 1735-ben alapított Bányászati Tanintézet, később Bányászati és Erdészeti Akadémia hallgatóihoz kötődik. Selmechányán tanult, majd tanított a 80 éve elhunyt tudós Finkey József is, az érc- és szén előkészítéstan neves tanára, akinek könyvét Amerikában tankönyvként használták – tudjuk meg Martényi Árpádtól, a Rákóczi Szövetség alelnökétől, az eperjesi gyökereit büszkén vállaló, arany diplomás bányamérnöktől.

A legszebb könyvek közé választották a Horvátországban kiadott Ars et Virtus – Magyarország és Horvátország – „800 év közös kulturális öröksége” című nagykiállítás katalógusát. Az Ars et Virtus album sikere nemzetközi szinten is bemutatja, népszerűsíti a két nép sok évszázados együttélését, kulturális kölcsönhatásait, és a magyar művészet sok

évszázados, magas európai színvonalát – áll az Emberi Erőforrások Minisztériumának sajtóközleményében. A kiállítást az év legjobbjának nyilvánították Horvátországban – tudjuk meg Dezső Jánostól, a zágrábi Magyar Kulturális Intézet igazgatójától, műsorunk korábbi felelős szerkesztőjétől.

Selyembe és brokátba öltöztek, drágakővel kirakott fegyverekkel vadásztak, ötvös-remekművekből szippantották a tubákot az erdélyi magyar nemesek. Időutazásra invitál a Haberstrump-villa Székelyudvarhelyen; a Haáz Rezső Múzeum ezúttal a kolozsvári Erdélyi Történeti Múzeum vándortárlatát kínálja azoknak, akik szeretik a fényűzést. A pénteki megnyitón részt vett tudósítónk is; az ünnepélyes hangulatról a Székelyföldi Filharmónia néhány tagja gondoskodott.

Öt kontinens

2021. április 10. – Duna World

Húsvét Kanadában

A koronavírus járvány miatt idén húsvétkor a diaszpóra magyarsága sem tudott a megszokott módon ünnepelni. Mégis mindenütt igyekeztek valamilyen módon közösségi élmény csempészni az ünnepbe. Kanadában például volt húsvéti fotópályázat és ételgyűjtés a rászorulóknak. A virtuális ünnepi műsorokat digitális locsolás tette teljessé, emellett volt locsolkodás szűk családi körben, valamint korlátozott létszámmal ugyan, de az ünnepi miséket is megtartották országszerte.

Laci atya

A New Jersey államban működő, csaknem 120 éves Szent István katolikus templomnak nemrégiben új püspöke és új magyar plébánosa is lett. Balogh László atya három éve kezdte szolgálatát a tengerentúli városban. Beiktatása alkalmából mesélt stábunknak a templomról, a magyar közösségről és eddigi tapasztalatairól.

HuGo

Telefonon elérhető programmal rukkolt elő a washingtoni Hungary Foundation (hangöri fándésön). A HuGo applikáció hiánypótló jelleggel jött létre azzal a céllal, hogy az Egyesült Államok területén található magyar történelmi emlékhelyeket, vendéglátóipari egységeket, intézményeket és rendezvényeket egy paltformon gyűjtse össze, és tegye elérhetővé az érdeklődők számára.

Melbourne-i iskola

A Melbourne-i Magyar Iskolában több mint 40 éve tanítják a magyar nyelvet. Tanulóik között főként magyar családok gyermekei vannak, de egy-két vállalkozó kedvű felnőtt is beül az iskolapadba szombatonként, hogy magyarul tanuljon.

Szaboova Galéria

Egy fiatal kiállításszervező nyitott művészeti galériát a franciaországi kikötővárosban, Le Havre-ban (ejtesd: löávrban), ahol immár magyar művészek alkotásaival is találkozhatnak az érdeklődők. A Felvidékről származó Szaboova (esjtsd: Szabova) Ágnes Budapesten végezte tanulmányait, 2016 óta pedig Normandiában él, ahol egy 9 fős művészcsoporttal szervez rendszeresen kiállításokat.

Kárpát-medence magazinműsor

2021. április 11. – M1

Krumplis házikenyér hagyományosan Szentivánlaborfalván

Szentivánlaborfalván, Brassó és Kézdivásárhely között félúton, évek óta a kapu előtt árulják a helyben készült kürtöskalácsot és a friss pityókás házikenyeret. A falu végén élő Simon család úgy tartja, hogy a kiváló minőségű, kemencében sütött cipónak nem kell cégér, a háztól viszik el a portékát. A kenyérsütés hagyománya nagymamáról a lányára, majd az unokájára szállt, így mára háromgenerációs lett a családi pékség. A nagymama így emlékezik az első sütésére.

Digital hive it irodaház, Szabadka

A délvidék magyarság hagyományos szellemi és kulturális központja Szabadka. Ebben a városban kapott helyet a régió egyik legmodernebb irodaháza a Digital Hive, amely három helyi informatikai cégnek ad otthont. Itt dolgozik a szabadkai Dudás Róbert is, aki tíz éve lépett erre a pályára. Róbert csak egy a fiatal informatikusok közül, akik megtalálták számításukat Szabadkán. Egy másik irodában találjuk Krisztiánt, aki - bár Szegeden végzett - mégis hazahúzta a szíve Szabadkára.

Elődeink eledele program Kárpátalján

A „Pro Agricultura Carpatika” Kárpátaljai Megyei Jótékonysági Alapítvány tevékenysége szerteágazó, többek között falugazdász hálózatot is működtet. Képzéseiken, rendezvényeiken évente több ezer kárpátaljai magyar gazda vesz részt. Az alapítvány ezzel segíti a magyar családi gazdaságok megmaradását, fejlődését. Legújabb, az Elődeink eledele nevű programjuk a kárpátaljai hagyományos magyar ételek felkutatását és megőrzését célozza.

Múltunk nyomában dokumentumfilm a lemhényi idősekről

Különleges vendégek érkeznek a lemhényi Dani házaspárhoz. Ők azok a fiatalok, akik egy hasonló kezdeményezés láttán úgy döntöttek, hogy a falu idős embereiről kis portréfilmeket készítenek. Így az elmúlt közel egy évszázadban itt történt fontosabb események kapcsán nemcsak a helyi történelem rajzolódik ki, hanem az idősek élettörténetét is megismerhetik, s nem mellesleg tanulhatnak példájukból. Dani Lázár a második világháborús emlékeit eleveníti fel. Tíz éves volt, amikor a Keleti-Kárpátok lábánál fekvő Lemhényben heves harcok dúltak, és saját udvarukban német, majd orosz katonák állomásoztak.

Térkép

2021. április 10. – Duna TV

Kitelepítettek emléknapja

A Felvidékről több tízezer szlovákiai magyar embert telepítettek át Magyarországra 1947. április 12-e és 1949. június 5-e között a magyar-csehszlovák lakosságcsere során. Az Országgyűlés a magyar lakosság Felvidékről való kitelepítésének kezdőnapját, április 12-ét a kitelepítettek emléknapjává nyilvánította. A megemlékezés tisztelgés a Beneš-dekrétumok következtében a Csehszlovák Köztársaságból kizárt, állampolgárságuktól, vagyonuktól megfosztott Magyarországra költöztetett magyarok előtt. A nagybalogi Tóth család kálváriájának az emlékét az utódok a mai napig őrzik –ők ebből merítenek erőt.

Nagy Béla portré

Hol és hogyan tudna segíteni? Mindennap ezek a gondolatok járnak a fejében és mindig a tettek mezejére is lép Nagy Béla, a Kárpátaljai Református Egyház Diakóniai Osztályának igazgatója, a Kárpátaljai Református Egyházkerület főgondnoka. A kárpátaljai magyar közösségek megmaradása, valamint a református diakóniai és egyházszervezői szolgálata elismeréseként a miniszterelnök előterjesztésére Nagy Bélát a Magyar Érdemrend középkeresztje polgári tagozata kitüntetésben részesítették.

Székelyzsombori vár

Brassó megye peremén, Székelyföld déli határán fekvő Székelyzsombor magyar közössége nagyon büszke a falu szülöttjére, Nyíró József íróra és a település jelképére, a falu melletti hegy tetején álló várra. Csakhogy a vár nagy része már romokban hever és megmentésre vár. Az 500 lelkes település pár éve már összefogott, de az idő vasfoga eddig erősebbnek bizonyult.

Grund School Nagyváradon

Mozgalmas mindennapok, játszva tanulás, természetközelség- ezek lehetnek a jellemzői annak a nagyváradai civil egyesületnek, amely a koronavírus járvány kezdetén alakult meg. A Grund School a mostani bizonytalan , szorongással teli világban egy mentsvárat és kikapcsolódási lehetőséget nyújt a gyermekeknek és a családoknak.

Felvidéki hímzőkör

A felvidéki barkó kézműves hagyományok gyűjtése, a feldolgozott és újragondolt ruhák, portékák bemutatása, illetve a pedagógusok képzése mellett, a magyarországi Barkó Kézműves Egyesület tavaly tovább bővítette az együttműködést a Felvidéken. Egy hímző-tanfolyamot követően megalakult a Felvidéki népi hímzőkör, amelynek tagjai vállalták , hogy feldolgozzák a már összegyűjtött barkó hímzéseket, amelyek a mindennapi élet használati tárgyain is visszaköszönek.